

Gašper Krajnc

Stripar

.. ki se v svojih risoromanih ne boji koroškega narečja

Zdi se, da Gašper Krajnc kot ptica z nadalje opazuje ljudi in vpija njihove pomenke, da bi spoznanja ter zgodbe, ki se mu porodijo ob tem, nekoč pretil v stripovske podobe in oblačke. Pravi, da je v Sloveniji produkcija stripov prepočasna. Da strip jemljejo premalo resno tudi v stripovskih krogih. In želi, da bi bila v vsakem domu v knjižni omari polica, namenjena stripom.

Njegov risoromanski prvenec *Mestne ptice*, za katerega je prejel nagrado Zlatirepec za najboljši izvirni strip leta za odrasle, je izšel leta 2020. Dve leti kasneje so sledile *Vaške ptice*, s katerimi se je Krajnc potrdil kot vrhunski izvirni domači stripovski avtor, ki med mlajšimi ustvarjalci, znotraj svoje generacije (rojen je leta 1985) skorajda nima konkurence, saj razen Martina Ramoveša nihče ne ustvarja ter ne objavlja stripov tako celostno in redno, kot si je to zastavil sam.

Trenutno ustvarja zadnji del svoje trilogije, katere glavni lik je Ambrož. Čeprav sta si že na pogled podobna, ne gre za avtobiografijo; kot je pri ustvarjanju običajno, preplet osebnih izkušenj skrbi za žmohnost, pristnost in prepričljivost fikcije. Pes Darwin iz *Mestnih ptic* ni nikoli obstajal, ampak je stripovsko utelešenje različnih pasjih bitij, ki so obkrožala Gašperja Krajnc in njegove bližnje. Njegov dedek je – podobno kot Ambrožev – umrl pred leti in prav zavedanje minljivosti, ki je tudi ena od osrednjih tem njegovih dosedanjih risoromanov, ga toliko resneje zavezuje k delu in ustvarjanju.

Vse se je začelo, ko je v Ljubljani obiskoval srednjo šolo ter živel v dijaškem domu Bežigrad. Tekla so prva leta novega tisočletja in za domsko glasilo, ki se je imenovalo Cenzura, so nastajali njegovi prvi, enostranski stripi. Danes se mu sicer zdijo infantilni, tako v smislu risbe kot zgodbe, a takrat je le sproščeno ustvarjal, ne da bi se ukvarjal s tem, kaj si bo kdorkoli mislil. Na eni od kasnejših obletnic mu je vzgojitelj iz doma povedal, da je bil njegov najljubši satirični strip z naslovom *Osama Bin Laden svetuje*, na katerega je sam medtem že povsem pozabil. Prav v času srednje šole je v reviji Risar prebral strip, ki ga je zaznamoval in vplival na njegovo kasnejšo ustvarjalno pot. To je bil odlomek iz stripa *Lomm* avtorja s skrivnostnim imenom TBC (kar je eden od psevdonimov Tomaža Lavriča), pri katerem je prvič začutil močno željo po še.

A strip ga je sprva nagovarjal le kot bralca, ne še kot avtorja. Študiral je namreč teologijo, tik pred koncem študija pa v ljubljanski mestni

knjižnici med branjem svetega pisma – med vrsticami, kot so jih ves čas učili na fakulteti – nenadoma spoznal, da gre za hinavščino, ki ji sam ne verjame več. Nima se sicer za popolnega ateista, se pa k temu nagiba.

Kot študent je med drugim delal v ljubljanskem živalskem vrtu, kjer je hranil živali, čistil tako živalske kot človeške iztrebke, prodajal vstopnice ali v kuhinji pripravljajl hrano, odvisno pač od tega, kaj so mu dodelili. Tam so se okoli njegovega petindvajsetega leta rodili zametki ene od njegovih priljubljenih dejavnosti, poslušanje pogovorov med ljudmi, ne da bi ti to opazili. In takrat se je prvič bolj resno lotil risanja.

Risanja se je začel učiti s pomočjo knjig, študiral je anatomijo, prerisoval ... V tistem času ga je potegnilo tudi v animacijo, a si je želel pripovedovati daljše zgodbe, takšne, za katere je, kot je hitro ugotovil, strip idealen medij. Ko se je končno zares lotil risanja stripov, ročno, s svinčnikom in tušem, ni mogel nehati. Občutil je tisto pravo navdušenje, iskreno otroško veselje nad

samim procesom.

Kadar ustvarja, si običajno ponoči, pred spanjem, v glavi vrtil odlomek iz stripa v nastajanju ter tako vsak večer postopoma dograjuje svojo stvaritev. Ko je zamisel še sveža, ga ta postopek pomirja in počasi uspava. V nekaj mesecih se vse sestavi, takrat običajno zgodbo deli z ljudmi, ki jim zaupa. Nato jo kleše, pili, izoblikuje podrobnosti, zapiše vsaj začetek in konec; vselej mora vedeti, kakšen bo konec, pa tudi če se ta, podobno kot potek zgodbe, kasneje med risanjem popolnoma spremeni. Takrat tudi nastopijo noči, ko ne more zaspati, ker v mislih vneto dodeluje pripoved. Ko ima napisan scenarij za risoroman, ga deli z Anjo Zag Golob, urednico in soustanoviteljico založbe VigeVageKnjige, s katero odlično sodelujeta in ki ga je prva povabila k sodelovanju, ko je videla njegova enostranska stripa, objavljena v Mladini. Oba prihajata s Koroške in verjetno lahko prav zahvaljujoč temu v stripih prvič beremo koroško narečje.

Njegovi risoromani nagovarjajo tudi odrasle, ki imajo sicer odpor do branja. Na nedavnem Slovenskem knjižnem sejmu je k njemu pristopil nekdo, ki že desetletja, vse od srednje šole ni prebral nobene knjige, dokler ga niso zdaj, v srednjih letih, navdušile najprej *Mestne ptice* in za njimi še *Vaške*, da že komaj čaka nadaljevanje. Glede slednjega je Krajnc še skrivnosten, pove le, da bo imel sklepni del trilogije v naslovu prav tako ptice, dogajal se bo na snegu, konec pa bo grenkosladek.

